

LBRIS

We know
books

Alina Timofte

**CHEMAREA
NISIPULUI**

STORY CRAFT
P U B L I S H I N G

UNU

“Ce naiba?!” mi-a scăpat printre dinți, în timp ce-mi lungeam gâtul după un loc de parcare. Întotdeauna găseam unul, acum totul era plin. Ceasul din bord arăta 8:30. La ora asta vecinii trebuiau să fie deja la muncă. Iar eu înăuntru...

Am mârâit ca un câine răgușit și am dat cu pumnul cât am putut de tare în volan. Durerea mi-a adus lacrimi în ochi.

“Hai, Amalia, ești doctor! Calm și gândește! Întotdeauna există o soluție,” mi-am spus mantra cu voce tare. Am tras aer în piept atât de adânc, că m-a durut. Dar culoarea a revenit încet-încet în mâinile care, până atunci, strângeau volanul să-l fărâme, iar inima și-a reluat cadența monotonă. Oftând, am luat toate străduțele la rând să văd unde pot parca regulamentar, ca să nu mă trezesc cu vreo amendă acasă.

După cinci minute am reușit, fără să agăț vreo bară sau

să las mândrețe de dungă pe caroserie. Am smuls punga cu medicamente de pe scaunul din dreapta și am ieșit trântind portiera și sperind porumbelul ce stătea pe creanga copacului sub care tocmai parcasem. *De nu s-ar găinăța pe mașină.* Gândul mi-a trecut prin minte atât de firesc, că o clipă m-a amuzat ridicolul lui, în totală discordanță cu ce aveam să fac peste o oră.

“Doamne, chiar o s-o faci!” Nodul uriaș din gât abia reușea să stăvilească lacrimile ce amenințau de câteva zile să-mi înmoaie hotărârea.

Am ridicat privirea căutând razele călduțe ale soarelui de aprilie. Printre crengile copacului, una a reușit să se strecoare și să-mi usuce colțurile ușor umezite ale ochilor.

Porumbelul a grungunit scoțându-mă din reverie. Ținând punga strâns la piept, am urmat trotuarul îngust al străduțelor ce mă despărțeau de destinație, fără să acord atenție la ce se întâmplă în jurul meu.

Cu cele trei etaje și înconjurată de o curte neobișnuit de mare pentru centrul, de obicei, foarte înghesuit al Amsterdamului, vila îngrijită a doamnei Jansen domina toate clădirile din jur.

Dacă până acum vizitele veneau cu un fior de bucurie, ca și cum mergeam la bunica, azi... era altfel. Inima se lupta cu un sentiment greu de pierdere, ce amenința să lase un pustiu în sufletul meu.

M-am înfipt în fața ușii de la intrare, însă n-am îndrăznit să țintuiesc soneria cu degetul. Mi s-a părut deplasat să stric momentul care, cu siguranță, se desfășura înăuntru.

Am ciocănit de trei ori, întrebându-mă dacă o să mă audă cineva în casa aia mare.

“Ai întârziat,” m-a luat direct femeia care, probabil, stătuse de pază lângă ușă, altfel nu puteam să-mi dau seama cum de mi-a deschis așa repede. Anneke, fiica cea mare, nu înțelesese niciodată de ce mama ei mă alesese pe mine să-i fiu doctor, așa cum nu înțelegea multe din ce făcea bătrâna doamnă. Remarca ei m-a atins. Perfecționismul sădit cu forța în copilărie mi-a șoptit: *Ai ajuns târziu, nu ești în stare de nimic.*

“E în sufragerie.” Vocea acră a femeii mi-a zgâriat timpanele. Unghia lungă și roșie mi-a arătat o ușă, distrăgându-mi o clipă privirea de la colțurile buzelor strânse într-un rictus disprețuitor, punctat de o sprânceană ridicată și două nări înfoiate ca aripile unui curcan. “Vrea să-ți vorbească doar ție,” a pufnit ca un cal iritat de toanele stăpânului.

Am trecut pe lângă ea fără să-i aduc aminte că știam unde o puteam găsi pe doamna Jansen. În ultimul an făcusem potecă de câte ori venisem acolo.

Am închis ușa în urma mea și m-am uitat de jur împrejur în încăperea mare și umbrită de parasolarele trase. Ca de obicei, stătea în scaunul cu rotile, cu spatele către intrare. În fața ei, bine-cunoscuta măsuță de șah. M-am apropiat încetitor, deși știam că m-a auzit când am intrat. Puține îi scăpau doamnei Jansen, chiar și în situația actuală.

Am aruncat o privire pe tablă și inima mi s-a strâns. Încă nu mutase nicio piesă. Boala înainta rapid, avea nevoie de

din ce în ce mai mult timp până să se hotărască ce mișcare să facă.

“Cred că știu ce trebuie să mut,” a vorbit liniștit. “Dintre toate, șahul o să-mi lipsească cel mai mult... și tu...” a mai adăugat cu un tremur ușor în voce. O rază de soare, scăpată pe lângă parasolare, a sclipit în piesele din jad, un cadou de la maharajahul Indiei, în 1943.

M-am așezat pe vine lângă ea, am pus punga cu medicamente pe podea și mâna pe brațul fragil și alb, acoperit de mânăca transparentă.

“Și care e mutarea?” vorbele mi-au ieșit cu greu, împiedicate de gâtul uscat și de lacrimile ce se adunau. Din nou.

S-a întins și a mutat regina două căsuțe mai încolo, în locul calului meu. Abia atunci s-a întors către mine, cu un zâmbet pe buze și sprâncene ridicate.

“Ei?! Ce mai zici acum? Și ce faci pe jos? Ia loc, să terminăm partida.”

Mâna doamnei Jansen a arătat grațios spre scaunul din fața ei. Era toată doar eleganță. O femeie extrem de cultivată, ce călătorise în lumea întregă, din dorința nesățioasă de a ști și de a cunoaște. Acum stătea într-un scaun cu rotile, după ce un idiot dăduse peste mașina în care se afla. Nu disperase. Spusese atunci că, atâta timp cât mintea îi era întregă, putea să-i rămână doar capul, că ea tot se va bucura de viață. Acum un an, însă, de când fusese diagnosticată cu Alzheimer, începuse să se ofilească. Gândul că va ajunge să uite frumusețile văzute sau să devină dependentă de alții

o aruncase deseori în crize de plâns. Șahul reușise, pentru o vreme, să-i redea zâmbetul pe buze, dar începuse apoi să uite schemele învățate.

“Muți?” m-a întrebat.

I-am zâmbit și m-am așezat în fața ei, pe fotoliul brodat cu păsări phoenix aurii. M-am mai uitat o dată pe tablă, deși *câmpul de luptă* mi se întipărise deja în minte. Am ridicat regina de jad în aer, până la înălțimea ochilor mei. Lucrătura piesei era excepțională. Faldurile rochiei erau atât de reușite, că aveam impresia că orice pală de vânt avea să le dea viață din împietrirea lor verde. Mi-am întins mâna și m-am oprit exact două căsuțe înaintea regelui inamic. Apoi am așezat regina încet, rotind-o până a ajuns cu fața îndreptată către bătrâna doamnă.

“Șah mat,” am șoptit, fără să ridic privirea.

În tăcerea care a urmat, doar câteva fire de praf se mișcau în raza de soare ce se încăpățâna să-și găsească drum printre parasolare. Finalitatea propriilor cuvinte m-a lovit ca un tren. Nu am îndrăznit să ridic ochii, ci am rămas cu ei pironiți pe regină, de parcă ea era vinovată de toată situația.

“Era și timpul, nu crezi?!” Mâna caldă mi-a mângâiat obrazul într-o mișcare ușoară către bărbie, apoi mi-a ridicat fața. Se aplecase în scaunul cu rotile, suficient ca să mă scufund în apele verzi ale ochilor bătrânei doamne, înconjurați de riduri fine pe care timpul, iertător, nu le adâncise foarte mult. “Sunt gata.”

Cu plumb în picioare m-am ridicat și am apucat mânerul scaunului ei. Am dus-o către canapeaua special așezată ca

să privească direct către măsura de șah.

Am luat-o în brațe și am pus-o pe pernele deja pregătite. Ajunsesse la 35 de kg de când începuse să uite să mănânce.

“Pe cine să chem?” am întrebat-o în timp ce așezam punga pe masa masivă din lemn de nuc, de lângă canapea.

“Cheamă-le pe amândouă.”

M-am îndreptat către ușa și, după ce am deschis-o larg, am strigat nedelicat după cele două femei, deși stăteau chiar sub nasul meu. Am refuzat să mă supăr când Anneke a trecut pe lângă mine și, ca din greșeală, mi-a plasat un umăr în brațul stâng. Am făcut doar stânga-mprejur și m-am întors la masă să încep pregătirile.

Măinile mi-au tremurat în timp ce trăgeam lichidul în seringă. Picioarele mi s-au înmuiat când am turnat băutura în păhărelul din sticlă de Veneția. Iar lacrimile mele au picurat pe fața de masă de un vișiniu aprins, ca suc din cireșele prea coapte, fructele preferate ale doamnei.

În spatele meu, conversația era o disonanță de sunete.

“Mamă, mai poți să zici nu. Ai doar 71 de ani. Te ducem la o casă de bătrâni, să ai cu cine bea o cafea și noi venim în vizită.” Anneke a vorbit afacerist ca întotdeauna. Un manager desăvârșit, fără pic de sensibilitate sau înclinație pentru frumos, așa o descrisese doamna Jansen.

“Mama...” Abia am reușit să disting vocea înceată a celeilalte surori. Mai tânără cu un an, Maartje plutea în lumea ei, fără să pară că vede ceva din realitatea înconjurătoare. Un copil în trup de femeie, o numise doamna. Ambele surori luaseră parcă doar extremele, pe

când în mama lor se îmbinaseră armonios dârzenia unui afacerist cu viziunea unui visător.

“Știu că-mi vrei binele, însă acum gata! Dați-mi o îmbrățișare, apoi mergeți la serviciu. Măine să nu uitați să-l sunați pe notar.”

M-am chircit sub duritatea cuvintelor ei. Gândul că nu avea să fie niciun martor la ceea ce urma să se întâmple nu-mi surâdea deloc. Am anticipat probleme, dar nu mai puteam da înapoi. Doamna Jansen rămăsese de neclintit în hotărârea ei.

“Stai un pic, mamă!” Maartje a ezitat. “Vreau să fiu aici, nu pot să plec când...”

“Asta e hotărârea mea, plecați amândouă. Nu vreau să fiți aici.”

“Hai, Maartje, nu te mai miorlai,” a mârâit Anneke. M-am prefăcut că sunt ocupată cu garoul, în încercarea nereușită de a mă face invizibilă. Însă mârâitul ei l-am simțit direct în ceafă, ca o tăietură de cuțit rece pe pielea înfierbântată de emoții.

Abia când am auzit ușa închizându-se cu putere, m-am întors către canapea. Ședea sprijinită de pernele bogat decorate cu peisaje din Grecia antică, pe care cusătura extrem de migăloasă le făcea să pară mereu în mișcare. Nu arăta deloc ca un condamnat înainte de execuție, ci ca o nimfă ce aștepta chemarea zeilor către ceruri.

Zâmbea când m-am apropiat de ea și am strâns garoul în jurul brațului alb. Zâmbea când i-am pus canula. Și a continuat să zâmbească și când i-am întins paharul din

sticlă de Veneția. M-am așezat la picioarele ei și am dat curs impulsului de a-mi pune capul în poala ei, apoi am lăsat lacrimile să curgă în voie.

Am plâns în timp ce mâna ei mi-a mângâiat părul. Am plâns când vocea ei a îngânat un cântec dintr-un timp și un târâm doar de ea știute. Am plâns când cântecul s-a oprit și mâna ei și-a găsit, în sfârșit, odihna pe părul meu.

DOI

M-am sprijinit de ușa dispensarului. Pentru prima dată m-am bucurat că nu era automată, altfel m-aș fi prăbușit în hol ca un sac de cartofi. Capul îmi bubuia ca o fanfară. Am tras aer adânc în piept și am intrat cât am putut de repede în clădire. Tot ce voiam era să ajung nevăzută în cabinetul meu și să beau o cafea tare.

Am pășit nesigură, cu un ochi la recepția din capătul holului, sperând din tot sufletul să nu fie nimeni în spatele ei. La ora aia matinală asistentele își beau de obicei cafeaua în sala de mese. Însă, taman azi, Annemarie, asistenta șefului clinicii, neobișnuit de harnică, stătea în spatele recepției, cu nasul în computer.

“Fir-ar să fie!” am mormăit în română.

“Neața, Amalia! Ai zis ceva?” Întrebarea în olandeză a fost cu greu tradusă de creierul meu, murat încă în vinul weekendului trecut. La fel și șuvoiul de cuvinte pe care

Annemarie le-a prăvălit în continuare peste mine. “Martijn nu e săptămâna asta, așa că o să preiei tu consultațiile lui. Și analizele de interpretat și pacienții de sunat și...”

Am închis ochii în încercarea inutilă de a mă apăra.

“Hei, Annemarie! Las-o în pace!” Vocea joasă și puternică a Sabinei, asistenta mea, a pus punct pălăvrăgelii, însă a răscolit norii de alcool ce se încăpățâneau să stea adunați în capul meu. “Nici n-a intrat bine pe ușa.” De data asta Sabina a vorbit exact în urechea mea.

Am deschis ochii direct în fața rotundă a asistentei cu care lucrasem în cei doi ani de când fusesem angajată ca medic de familie în Olanda. Sabine era scundă și plinuță, cu un piept mare pe care plânsesem deseori în primele luni în această țară, când încercam din răspuțeri să înțeleg o cultură medicală complet diferită. Pielea măslinie îi trăda originea, care însă nu se oglindea în accentul olandez perfect. Se născuse aici, din părinți veniți din Africa, dar lupta părinților ei de a se integra o făcuse să înțeleagă prin ce treceam eu.

“Ce-ai făcut, *meid?*” mi-a șoptit printre dinți și m-a tras către cabinet. Mi-am lipit un zâmbet pe față, gen *totul e ok*, destinat în special lui Annemarie și mi-am mișcat picioarele încercând să le pun unul în fața celuilalt.

În birou, după ce a avut grijă să închidă bine ușa în urma noastră, Sabine a izbucnit:

“*Meid*, puți până la cer a alcool. Nu poți să lucrezi în halul ăsta. Ce naiba e cu tine? La urma urmei, a fost doar o eutanasiu.”

M-am întors către ea într-o mișcare lentă, ca să nu-mi zgudui capul prea tare.

“Ba da, pot să lucrez. Și am băut doar un pic mai mult decât trebuia.” Cuvintele hârâite mi-au zgâriat gâtul uscat. Nu băusem niciun pahar de apă în ultimele două zile, doar vinul ăla nenorocit, la trei euro sticla.

“Vrei să zici câteva sticle mai mult,” a clătinat Sabine din cap.

“Chestiune de semantică,” am mormăit. “Și nu e doar o eutanasiu! Pur și simplu... am luat zilele unui om minunat...” Lacrimile au apărut de niciunde. Crezusem că le terminasem în weekendul ce trecuse de când am fost la doamna Jansen.

Când îmi ridicasem capul din poala ei, am dorit să simt și eu aceeași liniște pe care chipul i-o radia prin toți porii. Am vrut să o învelesc, amăgită o clipă că-și doarme somnul de după-amiază. Însă branula din braț m-a readus cu duritate în prezentul golit de o ființă dragă mie. Mi-am șters lacrimile și am sunat medicul legist pentru constatarea decesului. Frica m-a strâns de gât când clătinase din cap, surprins de lipsa martorilor. M-am forțat să nu plâng când antreprenorii de pompe funebre o luaseră cu ei, însoțiți și de Maartje, care nu rezistase mult la serviciu. Abia în mașină am permis golului din inima mea să mă absoarbă. Durerea a rupt stăvilarele șubrede ce ținuseră lacrimile în frâu. Am plâns până noaptea târziu, adormind amorțită de vin.

În intimitatea cabinetului meu nu m-am opus emoțiilor ce voiau să iasă. Și nici brațelor puternice ale Sabine, care